



**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**

**ΤΡΙΤΗ, 20 ΙΟΥΝΙΟΥ 2000
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ**

ΟΜΑΔΑ Α

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.1.1 μέχρι και Α.1.3, να γράψετε τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα του την ένδειξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος** αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

Α.1.1 Όταν η ζήτηση ενός αγαθού είναι ελαστική, η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυτό μειώνεται, καθώς αυξάνεται η τιμή του.

Μονάδες 6

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: ΣΩΣΤΟ

Α.1.2 Ο σπουδαιότερος παράγοντας που προσδιορίζει το μέγεθος της ελαστικότητας της προσφοράς είναι ο χρόνος.

Μονάδες 4

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: ΣΩΣΤΟ

Α.1.3 Η ανώτατη τιμή που επιβάλλει το Κράτος με σκοπό την προστασία του καταναλωτή, είναι πάντοτε μεγαλύτερη από την τιμή ισορροπίας.

Μονάδες 6

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: ΛΑΘΟΣ

Στις προτάσεις Α.2.1 και Α.2.2 να γράψετε τον αριθμό της πρότασης στο Τετράδιό σας και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Α.2.1 Καταναλωτά είναι τα αγαθά τα οποία χρησιμοποιούνται:

- α. αποκλειστικά από τους καταναλωτές
- β. μόνο στην παραγωγική διαδικασία
- γ. μια μόνο φορά για το σκοπό που έχουν παραχθεί

δ. πολλές φορές για το σκοπό που έχουν παραχθεί
Μονάδες 4

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: γ

A.2.2 Στο μέλλον η τιμή ενός αγαθού X αναμένεται να αυξηθεί. «Σήμερα» στην αγορά του αγαθού αυτού παρατηρείται:

- α. μείωση της ζήτησής του
- β. μείωση της ζητούμενης ποσότητάς του
- γ. αύξηση της ζήτησής του
- δ. αύξηση της ζητούμενης ποσότητάς του

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: γ

ΟΜΑΔΑ Β

B.1. Να αναπτύξετε τις ιδιότητες της εξέλιξης και του πολλαπλασιασμού των οικονομικών αναγκών.

Μονάδες 13

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σχολικό βιβλίο, σελ. 27, §2, (α) και (β) ... τηλεόρασης».

B.2. Να αναπτύξετε τους βασικούς λόγους που συντελούν στον πολλαπλασιασμό και την εξέλιξη των αναγκών.

Μονάδες 12

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σχολικό βιβλίο, σελ 28, 1–2–3–4, δηλαδή από την αρχή μέχρι ...τηλεόρασης».

3

ΟΜΑΔΑ Γ

Στον παρακάτω πίνακα δίνονται ορισμένοι συνδυασμοί ποσοτήτων παραγωγής των αγαθών X και Ψ, που βρίσκονται πάνω στην Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων μιας υποθετικής οικονομίας.

	X	Ψ
A	0	700
B	50	600
Γ	100	400
Δ	150	0

Ζητείται:

α. να υπολογιστεί το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X σε όρους του αγαθού Ψ για όλους τους διαδοχικούς συνδυασμούς.

Μονάδες 12

β. να εξεταστεί (υπολογιστικά) με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, ποιος από τους παρακάτω συνδυασμούς βρίσκεται επί, ποιος δεξιά και ποιος αριστερά της Καμπύλης Παραγωγικών Δυνατοτήτων

(i) X=120 και Ψ=230

Μονάδες 5

(ii) X=60 και Ψ=560

Μονάδες 5

(iii) $X=100$ και $\Psi=500$

Μονάδες 3

ΛΥΣΗ

(α) Είναι:

	X	Ψ	$K_{\text{εुक.}} X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X}$
A	0	700	$A \rightarrow B = \frac{100}{50} = 2$ $B \rightarrow \Gamma = \frac{200}{50} = 4$ $\Gamma \rightarrow \Delta = \frac{400}{50} = 8$
B	50	600	
Γ	100	400	
Δ	150	0	

(β) (i) Είναι:

συνδ	X	Ψ
Γ	100	460
Κ	120	Ψ_K

Έχουμε $K_{\text{εुक.}} X_{\Gamma \rightarrow \Delta} = K_{\text{εुक.}} X_{\Gamma \rightarrow \text{Κ}} = 8$, δηλαδή

$$8 = \frac{400 - \Psi_K}{20} \Leftrightarrow 160 = 400 - \Psi_K \Leftrightarrow \Psi_K = 240$$

$K_{\text{εुक.}} X_{\Gamma \rightarrow \Delta}$

Άρα ο Κ ($X=120$, $\Psi=240$) είναι ο μέγιστος εφικτός. Επομένως, ο ζητούμενος ($X=120$, $\Psi=230$) είναι εφικτός μεν με υποαπασχόληση των συντελεστών παραγωγής, δηλαδή βρίσκεται αριστερά της ΚΠΔ.

(ii) Είναι:

συνδ	X	Ψ
B	100	600
Λ	60	Ψ_Λ

Έχουμε $K_{\text{εुक.}} X_{B \rightarrow \Gamma} = K_{\text{εुक.}} X_{B \rightarrow \Lambda} = 4$, δηλαδή

$$4 = \frac{600 - \Psi_\Lambda}{10} \Leftrightarrow \Psi_\Lambda = 560$$

Άρα ο Λ ($X=60$, $\Psi=560$) είναι ο μέγιστος εφικτός συνδυασμός και βρίσκεται επί της ΚΠΔ.

(iii) Σύμφωνα με τους δεδομένους συνδυασμούς (σημεία) του πίνακα (της ΚΠΔ), το σημείο Γ ($X=100$, $\Psi=400$) αποτελεί μέγιστο εφικτό συνδυασμό. Άρα ο ζητούμενος ($X=100$, $\Psi=500$) αποτελεί ανέφικτο συνδυασμό ως προς την ΚΠΔ και βρίσκεται δεξιά της.

ΟΜΑΔΑ Δ

Οι συναρτήσεις αγοραίας ζήτησης και προσφοράς ενός αγαθού X είναι αντίστοιχα $Q_{D1} = 600 - 10P$ και $Q_S = 360 + 2P$.

Δ1. Να υπολογιστούν η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας του αγαθού.
Μονάδες 8

Δ2. Αν το εισόδημα των καταναλωτών αυξηθεί κατά 10%, η συνάρτηση αγοραίας ζήτησης διαμορφώνεται σε $Q_{D2} = 700 - 10P$. Με το δεδομένο αυτό:

α. να απεικονιστούν στι ίδιο διάγραμμα οι συναρτήσεις ζήτησης (Q_{D1} και Q_{D2}) και η συνάρτηση προσφοράς (Q_S).
Μονάδες 8

β. να υπολογιστεί το έλλειμα ή το πλεόνασμα το οποίο θα δημιουργηθεί στην αγορά του αγαθού εξαιτίας της μεταβολής της ζήτησης για τιμή (P) ίση με την αρχική τιμή ισορροπίας.
Μονάδες 4

γ. να υπολογιστεί η εισοδηματική ελαστικότητα στην αρχική τιμή ισορροπίας του αγαθού X.
Μονάδες 5

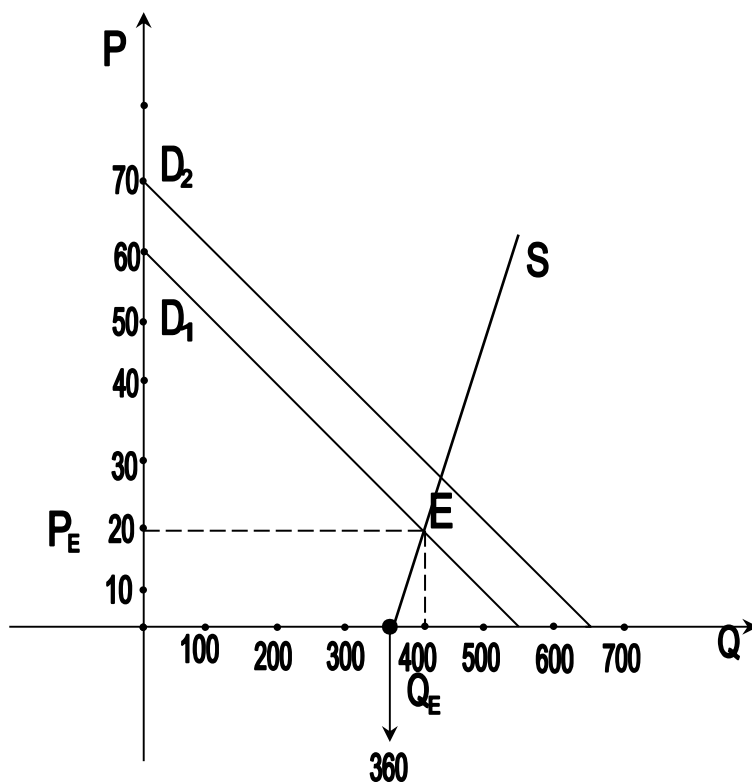
ΛΥΣΗ

Δ1. Είναι $Q_{D1} = Q_S \Leftrightarrow 600 - 10P = 360 + 2P \Leftrightarrow P = 20$

και $Q_{D1} = Q_S = Q_E = 400$.

Άρα $E(P_E=20, Q_E=400)$.

Δ2. (α) Σχηματική παράσταση



(β) Ισχύουν $Q_S = 360 + 2P$, $Q_{D2} = 700 - 10P$.

Για $P=20$, η προσφερόμενη ποσότητα είναι 400 μον. και η (νέα) ζητούμενη ποσότητα είναι $Q_{D2} = 700 - 10 \cdot 20 = 500$ μον.

Επειδή $Q_{D2} > Q_S$, προκύπτει έλλειμμα προσφοράς

$$Q_{D2} - Q_S = 500 - 400 = 100 \text{ μον.}$$

(γ) Ceteris Paribus $P=20$.

Εξαιτίας της αύξησης του εισοδήματος κατά 10% αυξήθηκε η ζήτηση από D1 σε D2 ώστε για $P=20$, ενώ αντιστοιχούσαν 400 μον., θα αντιστοιχούν πλέον 500 μον. Έτσι, καθώς το εισόδημα αυξήθηκε κατά 10%:

$$E_Y = \frac{\frac{\Delta Q}{Q} \cdot 100}{\frac{\Delta Y}{Y} \cdot 100} \Leftrightarrow E_Y = \frac{\frac{500 - 400}{400} \cdot 100}{+10\%} \Leftrightarrow E_Y = \frac{+25\%}{+10\%} \Leftrightarrow E_Y = 2,5$$

Σημείωση εκτός λύσεων: Προκειται για κανονικό αγαθό, καθώς $E_Y=2,5>0$.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Αναφορικά με το βαθμό δυσκολίας, τα θέματα της οικονομικής θεωρίας κρίνονται ιδιαίτερα απλά, εύκολα και με σαφή διατύπωση. Θα χαρακτηριζе κάποιος το επίπεδο τους περισσότερο θεμάτων προαγωγικών παρά εξετάσεων για εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Η γνώση του σχολικού βιβλίου και οι προτεινόμενες εφαρμογές του έδιναν τη δυνατότητα στο μαθητή που τα είχε κατανοήσει με τη συνεργασία του καθηγητή του, να επιτύχει υψηλή επίδοση.

Ως προς το πεδίο της Οικονομικής Επιστήμης τα ζητήματα διαπραγματεύτηκαν αντιπροσωπευτικούς τομείς της αγοράς (Ομάδα Δ, Ομάδα Β) όπως και στοιχειώδεις τομείς της γενικής θεωρίας (κόστος ευκαιρίας, Ομάδα Γ).

Εν κατακλείδι οι μαθητές που επέλεξαν το μάθημα της Οικονομικής Θεωρίας απέκτησαν σαφέστατο προβάδισμα πλέον για τις Οικονομικές Σχολές, κατά την αρχική μας προσδοκία.